

TOSAMA

JUGOSLAVIJA

GLASILO DELAVCEV⁸⁸ TOSAME 0220

inštrni predač 108

61230-DOMŽALE

JUGOSLAVIJA

KNJIŽNICA DOMŽALE
61230 DOMŽALE
Ljubljanska 58

IZHAJA OD OKTOBRA 1965 · ŠT. 10 · OKTOBER 1988 · LETO XXIII

Nazadnje še prijet'ljji kozarce zase dvignimo

65-letnica

24. septembra smo slavili

TOSAMINA NAJDALJŠA NOČ

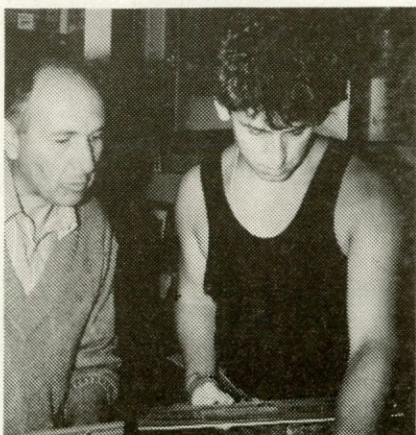
Petinšestdeset let naše Tosame smo proslavili v soboto, 24. septembra. Po nasmejanih obrazih sodeč smo se dobro zabavali. Zato se spodobi, da se organizatorjem zahvalimo, čeprav je gotovo zanje največja zahvala zadovoljnost vseh, ki smo se zabave udeležili.

Vaje pevskega zbora

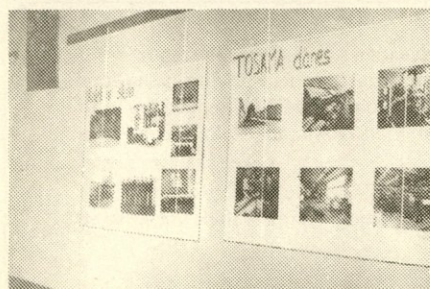

Skupina za pripravo biltena

F. Vodlan z monterjem Tomažem

Organizacijski odbor so poleg predstavnikov DPO in delavskega sveta sestavljali še Edvard Peternel, Dušan Borštnar, Feliks Vodlan, Franc Anžin in Marjan Hafner. Obeležje 65-letnice se je pričelo že precej pred 24. septembrom. V organizaciji sindikata so pod vodstvom neutrudnega predsednika komisije za šport Marjana Pozniča potekale športne igre. Izdali smo slavnostni bilten, pa tudi septembrska številka TOSAME je imela prazničen nadih. Urednik in oblikovalec biltena je bil Feliks Vodlan, pri nastajanju pa so sodelovali še Dušan Borštnar, Viljem Dolenc, Edvard Peternel, Franc Anžin, Marjan Hafner, Melita Požek, Marjana Repac in Marjana Lubinič. Organizacija kulturnega programa vključno z angažiranjem pevskega zbora je potekala pod vodstvom Dušana Borštnarja. Razstavo v jedilnici je pripravila Marjana Lubinič. Uredniški odbor našega glasila je povabil v goste urednike glasil drugih DO v občini. Za ureditev dvorane je poskrbel obrat družbene prehrane s pomočjo sindikata, ki je organiziral prostovoljce; ti so že v zgodnjih urah pričeli z delom, iste obraze pa smo zvečer srečali kot strežno osebje za točilnimi mizami. Dobro jedajo v domiselnem paketu so pod vodstvom Marjana Štruklja pripravili naši delavci iz obrata družbene prehrane. Za prevoze so vse dni priprav in na dan slovesnosti skrbeli naši šoferji.

Razstava v jedilnici

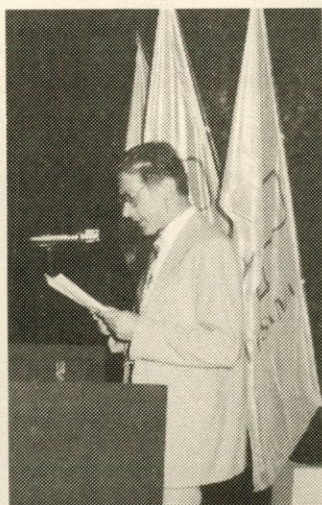
Obisk urednikov tovarniških glasil

Priprava miz za večerno zabavo

Kot slavnostni govornik nam je prisrčno čestital župan Peter Primožič, ki ima na TOSAMO lastne spomine, saj je bil kot dijak pred 30-imi leti pri nas na počitniškem delu.

Čestitkam so se pridružili tudi naši dolgoletni poslovni sodelavci in prijatelji iz Tekstilne tovarne Senožeče, ki se med nami vedno dobro počutijo.

Slavnostni govorniki F. Novak, P. Primožič ter povezovalka M. Presekari

Darilo Tekstilne tovarne Senožeče

Naš pevski zbor

Zahvalo smo dolžni tudi našim pevcem mešanega pevskega zbora z vodjem tov. Juvanom, ki so se v borih treh mesecih uspeli tako harmonično uglasiti. V kulturnem programu, ki ga je že skoraj profesionalno vodila Marija Presekar, je nastopil tudi vrhunski umetnik Aci Bertoncej, svoj prispevek pa so dali naši mladi prijatelji iz OŠ Dob. Domžalska godba nam je že ob prihodu pričarala slavnostno vzdušje, v poznejših urah pa smo se naplesali po mili volji ob zvokih neutrudnega ansambla Studio 6.

Ne smemo pozabiti še na naše varnostnike, ki so skrbeli, da Tosamine zabave niso motili nepovabljeni gostje.

Postregli so nam učenci šole za gostinstvo in turizem iz Ljubljane, za dobro razpoloženje pa so poskrbeli vsi, ki so se proslave 65-letnice TOSAME udeležili.

Nastop Acija Bertonceja

Gostje iz Senožec

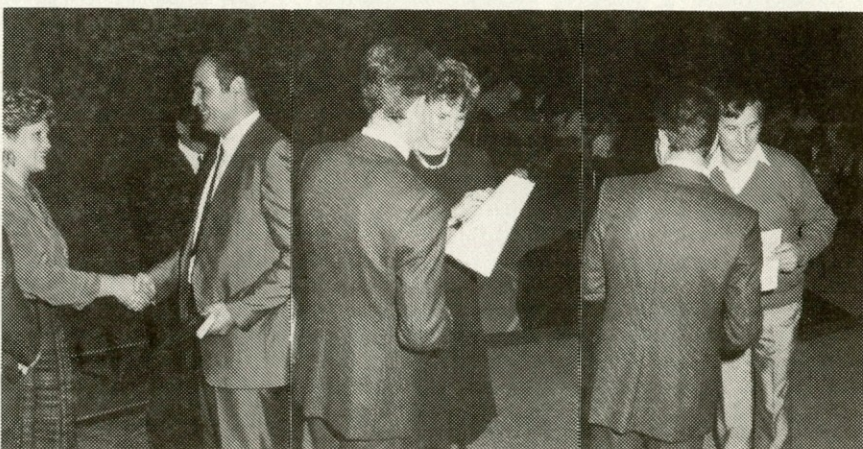
Občinski povabljeni

Nagrade in priznanja

Koncem lanskega leta je potekel mandat 1986. leta izvoljenim samoupravnim organom.

Ob zaključku mandata se je predsednikom za njihovo vodenje organov podelilo knjižno priznanje.

1. predsednik SDS tov. Franc Novak
2. predsednik DS TOZD Saniteta tov. Oton Križman
3. predsednik DS TOZD Filtri tov. Miran Zupančič
4. predsednica DS DSSS tov. Marija Presekar
5. predsednik DK tov. Janko Velkavrh
6. predsednica OSDK tov. Vasilija Florjančič
7. predsednik OSDK TOZD Saniteta tov. Franc Cerar
8. predsednica OSDK TOZD Filtri tov. Mojca Jarc
9. predsednik OSDK DSSS tov. Jože Kerč
10. predsednica GO tov. Maruša Murn
11. predsednica OSZ tov. Helena Kerč
12. predsednik KN tov. Franc Gornik
13. predsednik Komisije za inovacije tov. Jože Podpeskar
14. predsednik KDR tov. Marjan Svetlin
15. predsednica PO tov. Milena Bonšek

Dobitniki priznanj

Prav »fletno« se imamo ...

Za delovne jubileje za 30, 20 in 10-letno delo so bila podeljena priznanja in nagrade naslednjim sodelavcem oziroma sodelavkam:

za 30 LET DELA:

1. Bervar Anastazija
2. Burja Julijana
3. Brodar Franc
4. Cimbola Ana
5. Cvjetinovič Joži
6. Demšar Terezija
7. Dimič Ana
8. Gabrič Marija
9. Ivanetič Majda
10. Klakočar Marija
11. Klopčič Stane
12. Kočar Angela
13. Kotnik Marjeta
14. Murič Ivo
15. Mavrin Slavica
16. Maček Cilka
17. Miklavčič Frančiška

18. Osolin Marija
19. Poljanšek Jožefa
20. Pivec Frančiška
21. Podbevšek Ana
22. Požar Anton
23. Praznik Terezija
24. Ravnikar Marija, (1937)
25. Rems Ivanka
26. Rems Ljudmila
27. Rode Marija
28. Rokavec Veronika
29. Račič Martin
30. Rus Angelca
31. Sedeljšak Franc
32. Strehar Karol
33. Smolnikar Mihaela
34. Sedušak Ema
35. Stele Frančiška
36. Šelja Ljubica
37. Vodlan Vida
38. Zalokar Janez

za 20 LET DELA:

1. Andrejka Marija
2. Baloh Zorislava

3. Barišič Ivanka
4. Cirer Jožefa
5. Dečman Pavla
6. Dečman Albin
7. Drčar Marta
8. Furlan Marjeta
9. Guberinič Darinka
10. Hrovat Marija
11. Jarc Mojca
12. Jerman Joži
13. Kerč Helena
14. Kerč Jože
15. Kebert Cveta
16. Klopčič Ivanka
17. Kosmač Francka
18. Kveder Leopoldina
19. Kveder Nikolaja
20. Lavrič Stanka
21. Lavrinc Pavla
22. Limoni Ana
23. Lončar Francka
24. Luthar Nežka
25. Marič Cveta
26. Merlin Danijela
27. Narobe Majda
28. Novak Jožefa
29. Pavli Janez
30. Pestotnik Ivan
31. Pižmoht Janez
32. Planinc Marija
33. Podpeskar Jože, dipl. ing.
34. Podboršek Polona
35. Prašnikar Marija
36. Prelovšek Marija
37. Pungercar Meta
38. Svetlin Marija
39. Urbanc Ida
40. Verbič Marija
41. Volkar Marija
42. Zajc Metoda
43. Žebovec Olga

12. Jerman Gverino
13. Kovič Ivan
14. Križman Nada
15. Kušar Antonija
16. Lenček Marta
17. Pestotnik Francka
18. Peterka Anton
19. Pirnat Marija
20. Pirnat Mira
21. Prenar Antonija
22. Primožič Marjeta
23. Potočnik Sonja
24. Ravnikar Marija, (1963)
25. Razboršek Marija
26. Resnik Olga
27. Rode Sonja
28. Rovanshek Milka
29. Slapar Nevenka
30. Stražar Marija
31. Udovč Marija
32. Urankar Nada
33. Urankar Sonja
34. Vesel Albin
35. Vesel Andrej
36. Vesel Tatjana
37. Vehovec Marija
38. Žordani Stanko

za 10 LET DELA:

1. Blatnik Magdalena
2. Bonšek Slavko
3. Bukvič Ivanka
4. Cerar Breda
5. Divjak Bojan
5. Florjančič Bernarda
7. Grčar Viljem
8. Gregorin Marija
9. Grošelj Marjeta
10. Grum Milena
11. Hrovat Helena

Čestitke jubilentom

Nastop mladih iz OŠ Dob

Na zdravje, fantje!

Radenske je zmanjkalo, piva pa še ne!

Za inovacijske predloge, ki so bili sprejeti v zadnjem letu, so priznanja prejeli:

1. Tov. **JOŽE SRŠEN** - za izvedeno tehnično izboljšavo na stroju za proizvodnjo VIRKOL vrečk. Avtor je namestil na stroj posebno oblikovano letev tako, da se plasti folije ločita pri potezanju, s tem je bila odpravljena prilepitev in sunki ter premiki
2. Tov. **JOŽE PODPESKAR** - za izvedeni koristni predlog pri proizvodnji VIR-TAMP vložkov, kjer je avtor točno določil tehnične parametre za vitje in previjanje za vse faze dela tako, da ni več prihajalo do pretregov vrvice na stroju.
3. Tov. **JOŽE PRENAR in MIRO KOS** - za izvedeni koristni predlog na baterju 2, kjer sta namestila nov navijalni del, s čimer je delo postalo bolj avtomatizirano.
4. Tov. **VILJEM GRČAR** - za izvedeni koristni predlog na stroju za izdelavo urinskih vrečk, na katerem je z montažo dodatnih vodil omogočil uporabo pretegnjene folije.

Šport nas združuje

Za športne dosežke, dosežene v okviru tekmovanj, ki jih je organizirala Osnovna organizacija sindikata, so prejele priznanja naslednje ekipe oziroma posamezniki:

– **NOGOMET**

1. POMOŽNI OBRATI
2. SKLADIŠČE GOTOVIH IZDELKOV
3. MIKALNICA

– **BALINANJE**

1. VLAKNOVINSKI ODDELEK
2. SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR
3. TKALNICA ŠIROKIH TKANIN

– **KEGLJANJE - ŽENSKE:**

1. ŠTRUKELJ MINKA
2. HAFNER MOJCA
3. CERAR BREDA

– **KEGLJANJE - MOŠKI:**

1. ŠTRUKELJ ZDRAVKO
2. KERČ MIHA
3. KERČ JOŽE

– **STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO - ŽENSKE**

1. KERČ JOŽI
2. BURJA JULKA

– **STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO - MOŠKI:**

1. REMS JANEZ
2. VIDMAR JOŽE
3. BRODAR SREČKO

Akcija pred vrati

– **NAMIZNI TENIS:**

1. HRIBAR STOJAN
2. PERVINŠEK MARJAN
3. OSOLIN DUŠAN

– **ŠAH - ŽENSKE:**

1. BURJA JULKA

– **ŠAH - MOŠKI:**

1. HAFNER MARJAN
2. ANDREJKA MIHA
3. GROŠELJ ROK

– **SMUČANJE - ŽENSKE:**
do 30 let

1. OSOLIN JOŽI
2. JERETINA BETKA
3. OGOREVC KAROLINA

nad 40 let:

1. BERLEC VLADKA

Hrbet zmagovalca Stojana

– **SMUČANJE - MOŠKI**
do 25 let:

1. OREHEK ROMAN
2. NOVAK IGOR
3. REMS JANEZ

od 26 do 36 let:

1. GRČAR VILJEM
2. VEHOVEC BORIS
3. STARE JANEZ

od 36 do 43 let:

1. PRENAR JOŽE
2. KERČ JOŽE
3. KOSIRNIK FRANC

od 44 do 50 let:

1. KLEMENC FRANC

Zadnji napotki

Balinarski zmagovalci

Zmagovita ekipa

Vsem jubilarom, predsednikom samoupravnih organov, inovatorjem in športnikom iskreno čestitamo.

Sindikati

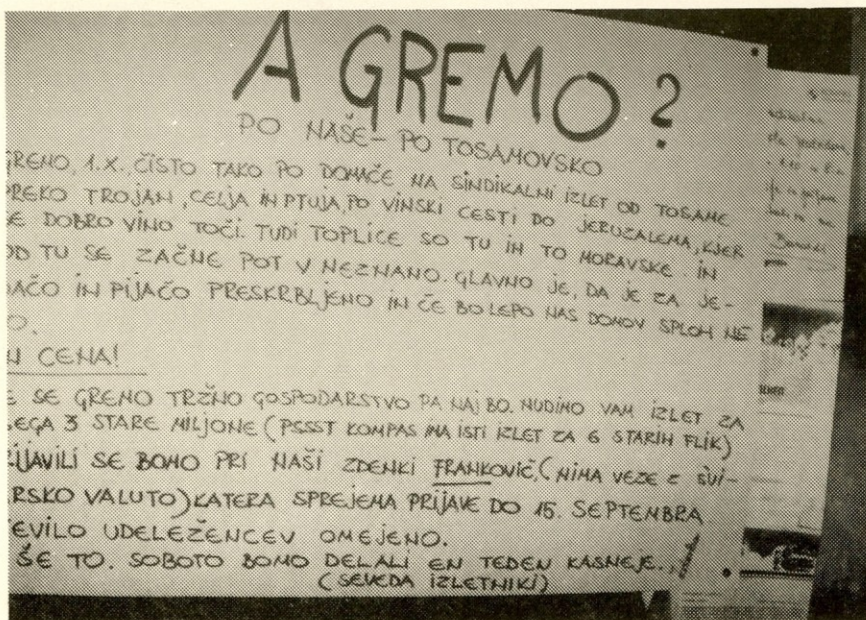
Danica Avbelj
o delu izvršnega odbora

DELOVNA JESEN

Aktivnosti sindikata so v polnem teku. Danica Avbelj, predsednica IO, je povedala, da so vse komisije močno delovne. Pred kratkim so dali »pod streho« izlete - v očitno zadovoljstvo vseh udeležencev tako glede cene kot organizacije.

V pripravi je ozimnica. Cene so sorazmerno visoke, barantanje pa ni zalego in prodajalci niso popustili niti za cent. Zato si je sindikat močno prizadeval, da bi si priborili vsaj plačevanje na tri obroke. Tako se bomo v kratkem lahko oskrbeli s krompirjem, z jabolki in s čebulo, preko Napredka pa bomo lahko kupili tudi svinjske polovice. V oktobru bo organizirana še prodaja tekstilnih izdelkov na štiri obroke. V okviru 65-letnice je športna komisija organizirala športne igre z masovno udeležbo. Zdaj pa se že pripravljajo na organizacijo četverboja, katerega organizator je letos TOSAMA.

Socialna komisija zbira ponudbe za dedka Mraza. Letos se je sindikat odločil za praktič-

na darila, glede na to, da je draginja vse večja. Glavna akcija sindikata je trenutno bdenje nad osebnimi dohodki oz. prizadevanje za upoštevanje zahteve po zvišanju najnižjih OD.

Danica Avbelj je povedala še to, da močno pogreša sodelovanje ostalih DPO, saj se ne priključujejo sindikalnim pobudam. To prav gotovo ne prispeva k večji uspešnosti, saj bi

bila podpora ostalih DPO dobrodošla. Kljub temu pa sindikat upa, da bo uspel v borbi za pravice delavcev. Delavcu mora biti ob polnem delovnem času in normalni storilnosti zagotovljena socialna varnost. To je najosnovnejše, kar mu pripada. Če nam tega ne bo uspelo zagotoviti, pravi Danica Avbelj, se je bati močnega padca produktivnosti.

Marjana Lubinič

Aktualno

O zahtevi za zvišanje najnižjega
osebnega dohodka

KAKŠNE PLAČE?

V septembru je občinski sindikat posredoval delovnim organizacijam zahtevo po povišanju najnižjih OD. Povsem nelogično je namreč, da OZD, ki ne poslujejo z izgubo in so dobri gospodarji, izplačujejo zajamčene plače. Toga zakonodaja je skrajno nestimulativna. Zaradi vse manj vrednih OD in vedno večjega pritiska na socialne mehanizme v naši družbi bo sindikat vztrajal na uveljavljanju najnižjega OD v višini 453.000 din za mesec september. Taka politika sicer pomeni približevanje uravnilovki, zato pa naj bo poziv in spodbuda OZD, da namenijo več skrbi za boljše gospodarjenje v celoti, s čimer se lahko opravijo posegi v spreminjanju politike nagrajevanja v smeri urejanja delitvenih razmerij.

To naj bi v kratkem bil povzetek »sindikalne zahteve«; kako pa o njej razmišljamo v naši DO?

Albina Kosmač, služba za nagrajevanje:

V Tosami je trenutno najnižji osebni dohodek 364.780 din za normalno delo, medtem ko je bil v avgustu naš povprečni OD 573. 878 din. Na akcijo sindikata po zvišanju najnižjih

OD na 453.000 din smo hitro reagirali in na pobudo izvršnega odbora organizirali sestanek strokovnih služb. Pregledali smo podatke socialne službe o socialnem stanju naših delavcev. Ugotovili smo, da nihče od delavcev kljub bolniškemu staležu ne prejema nižjega OD od zajamčenega. Pod sindikalnim predlogom - t. j. 453.000 din pa je v TOSAMI 169 delavcev, od tega jih je večina iz mikalnice. Računamo pa, da bo že korekcija OD v septembru (15%) to število zmanjšala. Dogovorili smo se, da se potem zopet sestanemo, ugotovimo stanje in poiščemo rešitve za dokončno usklajitev s predlogom sindikata. Težko je zdaj govoriti, kakšna bo rešitev, poudarjam pa, da nikakor ne bo niti v škodo drugim delavcem niti v škodo dohodkovnega razmerja.

Danica Avbelj, predsednica IO OOZS

Sindikati so sodelovali pri dogovoru strokovnih služb, vendar se mi zdi, da v nekaterih stvareh nismo govorili skupnega jezika. Sindikat se namreč zavzema, da bi znesek 453.000 din prejeli delavci za najenostavnejša dela in naj bi to bila najnižja osnova, brez dodatkov na stalnost, minulo delo ali preseg norme, strokovna služba pa je mnenja, da se zahteva sindikata interpretira tako, da bi bil znesek 453.000 din najnižji, ki bi ga delavec prejel za redno delo, t. j. skupaj z vsemi dodatki. Lahko, da sindikat laično gleda na zadevo, prav gotovo pa človeško. Delavcu, ki 8 ur gara, je treba omogočiti zaslužek, s katerim bo lahko dostojno živel. Vztra-

jamo tudi na razveljavitvi ukrepa, ki zavira povečanje OD, ker menimo, da sistema ne bomo rešili tako, da bo vse breme na ramenih nič krivih delavcev. Socialni programi niso nobena rešitev. Edino, kar velja je: za pošteno delo - pošteno plačilo. Danes pa temu ni tako; ljudje pravijo, da delo ni nič vredno in ne smemo se čuditi, če ga ne opravljajo z veseljem.

Nismo za uravnilovko, saj vemo, da ima dolgoročne posledice. Borimo se le za osnovno pravico delavca, t. j. pravico do plačila po delu.

M.L.

Predsednica IO Danica Avbelj

Naš utrip

Dolga pot

OD VZORCA DO IZDELKA

Stalno izpopolnjevanje proizvodnega asortimana pomeni iti v korak z zahtevami trga. Čeprav se zdi, da vpeljati nov izdelek ni nič posebnega, je vendarle pot od ideje do končne izdelave zapletena in zahteva polno angažiranje različnih služb. Nad celotnim postopkom bdi razvojna služba, zato smo to pot k razgovoru povabili **Pavlo KAMIN**.

Zamisel o novem izdelku se najprej preuči v razvojni službi. Preko katerih virov pridobivate ideje?

»Največ idej dobimo na sejmih, zlasti specializiranih, kot je npr. Interhospitalia. Ta pot pa je tudi najboljša, saj se že na samem sejmu lahko informiramo o konkretnem izdelku, razjasnimo nekatera vprašanja, na katera bi sicer odgovore morali iskati sami z dolgotrajnim preskušanjem. Veliko vzorcev dobimo tudi od komercialnega sektorja, včasih pa tudi od drugih sodelavcev v Tosami ali od zunanjih uporabnikov. Večinoma gre za izdelke, ki so v svetu že v rabi, včasih pa imamo tudi lastne zamisli.«

Ko je ideja osvojena, se začne razvoj izdelka, izdelava vzorca. Kakšen je postopek?

»Najprej naredimo analizo materialov in izberemo najprimernejšega. Včasih je težko najti povsem identičen material, zato iščemo ustrezna nadomestila. Sledi analiza tehnološkega postopka izdelave, pri čemer ugotovimo, kakšne so naše strojne možnosti in obnem že iščemo konstrukcijske rešitve. Vzorec se potem izdelava poskusno, večinoma ročno (npr. izdelava kroja), pri čemer angažiramo posamezne oddelke. Ko je vzorec narejen, razčlenimo probleme, ki so se pri izdelavi pojavili in ugotovimo, ali se spričo njih sploh splača nadaljevati. Če se odločimo za nadaljevanje, v oddelku izdelajo več vzorcev. Nato izdelek testiramo glede uporabnosti kroja, materialov in ugotovimo, kolikšne količine bi zadovoljile trg. Na podlagi te ugotovitve zvedemo, kakšne so potrebne strojne kapacitete in kolikšna bi bila poraba materialov. S tem je postopek skorajda končan. Treba je le še zbrati rezultate vseh omenjenih faz, jih oceniti in se potem odločiti, ali bomo šli v izdelavo proizvoda ali ne. Včasih namreč ves čas kaže, da problemov ne bi smelo biti, na koncu pa po oceni vseh dejavnikov ugotovimo, da ni še čas za zeleno luč.«

V tem zapletenem postopku je nujno potrebno sodelovanje posameznih služb. Ali je le-to zagotovljeno in usklajeno, ali pa so morda težave?

»Sodelovanje služb je neobhodno potrebno in zato s tem ni težav. Problem je le v neusklajenosti, saj se včasih zadeve, ki se tičejo enega in istega izdelka, rešujejo paralelno. Da bom jasnejša - vse sodelujoče službe niso v popolnosti seznanjene z vsemi fazami postopka oz. z vsemi potrebnimi podatki. To je največkrat tudi razlog, da je pot od ideje do izdelave tako dolga. Za končen izdelek so enakega pomena podatki vsake posamezne službe. Važen je izračun porabe vseh izdelkov, časa, ki se bo porabil za posamezno fazo, pomembni so potencialni dobavitelji materialov, pomembno iskanje in proučevanje ponudb za nabavo novih strojev (če so potrebni), postavitve teh strojev in določitev tehnološkega postopka, določitev embalaranja zaradi prilagoditve načina pakiranja našim možnostim, pomembni so izsledki laboratorijev, itd.

Pred kratkim smo imeli dogovor o medsebojnem sodelovanju znotraj TOSAME. Poslovne informacije s komercialnega in razvojnega področja naj bi se prenašale na vse nosilce, ki jim taka informacija pomeni uspešno in kvalitetno reševanje konkretne naloge. Dogovoriti pa bi se morali še o razmejitev nalog razvojne službe in službe priprave dela, kar je zaenkrat še nedorečeno.«

Je trenutno v razvoju kakšen nov izdelek?

»Omenila bi tri. Že leta 1981 smo pričeli z razvojem očesnih kompres, za katere pa je kasneje interes upadel in smo postopek prekinili. Zaenkrat so vzorci že dani v oceno uporabnikom, videti pa je, da bodo dodelave še potrebne.

Na Kliničnem centru so tudi že preizkusili operacijske podloge za enkratno uporabo. Podloge so iz treh plasti, od katerih je ena netkano blago, za ostala dva sloja pa dajemo podloge v dodelavo. Izdelek, imenovan tripleks, naj bi bil nepremočljiv, kar je bilo zelo težko doseči, saj materiali niso prenesli sterilizacije. Po večih poskusih smo uspeli izdelati ustrezne vzorce. Podloge bomo izdelovali v treh velikostih - cele ali pa z odprtino. V svetu imajo iz podobnega materiala poleg podlog še razne druge izdelke, o katerih tudi mi že razmišljamo (pregrinjala za instrumentacijsko mizico, vreča za operacijske odpadke ipd.).

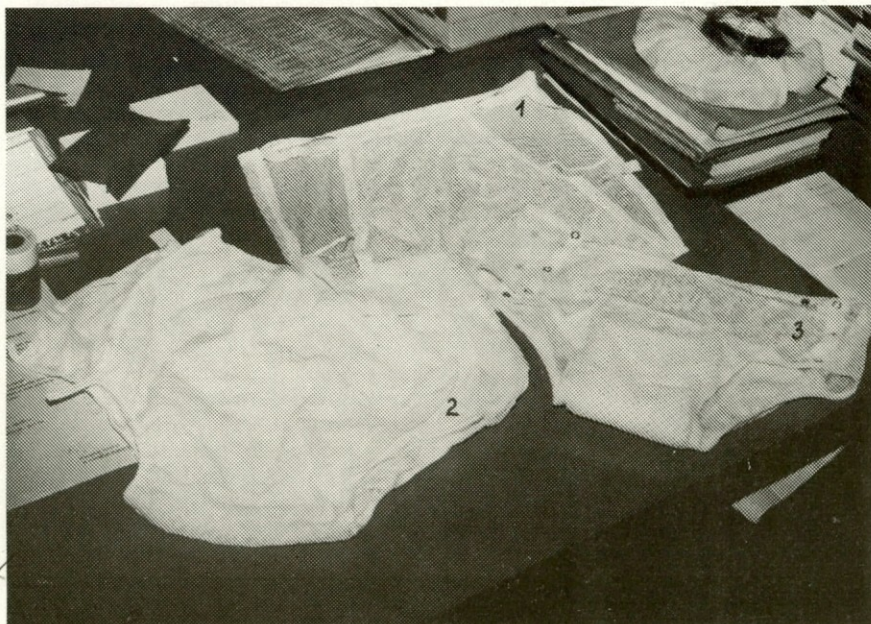

Izdelovanje operacijskih podlog

Precej proti koncu pa gre preizkušanje vzorcev hlač za bolnike. Preizkusili smo tri vrste in sicer iz mrežaste pletenine z elastiko (1), troslojne hlače s srednjo neprepustno plastjo (2) in hlače z neprepustnim vmetkom v koraku, ki je narejen tako, da se vanj vložijo plenica (3). Od variant je tretja najsprejemljivejša, vzorci so narejeni, preskušajo se že v zdravstvenih domovih in domovih upokojencev, skoraj pa načrtujemo še širšo predstavitev na zvezni in republiški ravni.«

Marjana Lubinič

Tri izvedbe hlač za bolnike

Kotiček za upokojence

Srečanje upokojencev '88

Iz nagovora predsednice KU Ivanke Ogorcev:

Delo Kluba upokojencev

Odbor KU je imel od zadnje letne skupčine 5 rednih sej, ki so se jih člani odbora polnoštevilno udeleževali in bili zelo aktivni pri planiranih nalogah.

– Naše bolne upokojence smo letos obiskali le enkrat in sicer v mesecu marcu in aprilu. Skromno darilce s šopkom smo namenili le 22-im. Planirali smo še obiske pred Novim letom, vendar smo porabili že vsa dodeljena sredstva iz sklada. Kot povsod je bila tudi tukaj inflacija hitrejša od nas.

– Za dodelitev socialne pomoči smo predlagali 7 upokojencev in v ta namen razdelili 58 SM. Okrog 60 SM pa bomo imeli še možnost razdeliti med najbolj socialno šibke upokojence. Zato prosim tudi vse, ki poznate upo-

Novi člani KU Tosame

– Z izletom, ki smo ga organizirali v začetku junija, smo bili v glavnem zadovoljni, če drugega ne, nam je bilo naklonjeno vsaj vreme. Udeležba je bila doslej največja in sicer 154 upokojencev ali trije polni avtobusi.

Verjetno pa ne bomo mogli organizirati obiska toplic, za kar je tudi nekaj zanimanja. Kot sem že omenila, je bila tudi tu prisotna inflacija, zato obstaja le možnost, da gremo

Statistika

Klub upokojencev je lani septembra imel 295 članov, na novo upokojenih letos je bilo 27 članov. Umrli pa so trije upokojenci. Danes ima TOSAMA 319 upokojencev.

Ob koncu bi se rada toplo zahvalila predstavnikom DO za pozornost, ki smo je bili

Zahvala predsednici, nastop mladincev ...

kojence iz svoje okolice, da podate svoje predloge kateremu izmed članov odbora.

– Letos so predstavniki delovne organizacije predlagali, če je možnost, da nekaj upokojencev prevzame čiščenje dela počitniških kapacitet. To delo sta opravili Sevšek Slavka in Bezlaj Helena. Prepričana sem, da je bilo delo v redu opravljeno in če boste želeli, bomo to delo prevzeli tudi v bodoče.

v lastni režiji.

– Za delovanje kluba smo od DO dobili kar precej denarja in sicer 350 SM, cca 130 SM pa za socialne pomoči.

Porabili pa smo največ za izlet, saj so bili samo avtobusi 140 SM, prav toliko pa tudi hrana brez lastne udeležbe. Ostalo smo porabili za obiske bolnih, za kilometrino in za današnje jubilate.

deležni skozi celo leto. Tako za povabilo na 1. majski piknik, za nagrado, ki smo jo letos dobili že v juniju, predvsem pa za tole srečanje, saj ga vedno težko čakamo. Hvala tudi za paket s sanitetnim materialom.

Zahvalo sem dolžna tudi staremu odboru za tako složno sodelovanje, posebno pa mojemu namestniku, novemu odboru pa želim veliko aktivnosti.

... čestitke najstarejšim članom KU.

Razmišljamo

Demokracija ni fraza

YU SINDROM

Nekaj bi rad napisal o trenutnih dogajanjih v Jugoslaviji, pa ne vem, s čim bi pričel. Je večji problem nacionalizem, razne kontra (obveščevalne in revolucije), ali je to čista šlamparija - kar počez. Toda, če že poskušam poiskati skupni imenovalec, gre najverjetneje za trzanje ob umiranju (ali res?) t. i. real socializma. To je v družbi, kjer je država edino zveličana in jo je treba varovati, varovati... Če se kaj zatakne, so temu krivi sovražniki: taki in drugačni...

Zgodovina - tudi slovenska - je posuta s takim iskanjem »sovražnikov« (Dachauski proces, Stane Kavčič), da o Dubčku, Hruščovu in Walensi niti ne govorim.

Zgodovina je tudi pokazala, da ti procesi niso nikoli bili produktivni. V teh primerih ni šlo za obrambo ljudstva, države ali sistema, temveč vedno in izključno za obrambo političnega in državnega (vojaškega) lobija, ki si lasti misliti in razlagati resnico po svoji meri. Res je to Orwellovsko gledanje, da pa je tako gledanje tudi pravilno, je dokaz dolgoletna prepevod knjige »1984« v SZ.

Razvoj družbe se je s takšnimi dejanji upočasnil - zastal - nato pa izbruhnil nekontrolirano in z vso silovitostjo, hoteč preskočiti manjkajoča leta naravnega in postopnega razvoja. Elementarnost nekontroliranosti je bistvena samo v enem: živeti bolje in predvsem drugače. Nekontroliranost in elementarnost spremeljata tudi nesprijemljive metode in poti v ta boljši (?) jutri.

Točno to se trenutno dogaja v družbi. Zato me ne čudi razburkanost dogajanj in neverjetne razlike v gledanjih, predvsem vodilnih v državnem (vojaškem) političnem vrhu in hierarhiji.

Dejstvo pa je, da se zadnja dogajanja odmičkajo od bistvenega problema družbe - njene učinkovitosti. Je to zgolj slučaj? Zopet iščemo »krivce« - dozdevno specialno vojno (proti komu ali čemu), ki bi bila razrešena celo s pučem, kontrarevolucijo na Kosovu (kako, da se stanje poslabšuje z eskalacijo zborovanja?) itd. Vse z namenom ustvariti pogoje za izjemna stanja in oblikovanje boga po svoji podobi. Tudi »emonacionalna« zborovanja se točno vkalupijo v ta razmišljanja. V zgodovini je dodobra poznan sistem »deli in vladaj« in v tej naši večnacionalni družbi ima ta še posebej plodna tla. Nacionalizmi kot taki (to uči zgodovina) se nikoli ne pojavijo sami od sebe, vedno so dovoljevani (zborovanja) ali pa vzpodbujevani, kakor štejem Šušarjev govor v Kumrovcu.

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v mesecu avgustu 1988

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v DO TOSAMA za mesec avgust vsebuje podatke po oddelkih, sektorjih in za celotno delovno organizacijo.

Podatki vsebujejo osebne dohodke za polni delovni čas ter osebne dohodke pripravnikov.

Podatke o povprečnem, najnižjem in najvišjem osebnem dohodku povzemamo po metodologiji obrazca RAD-1.

Najnižji osebni dohodek je bil dosežen v sanitetni konfekciji na delih in nalogah, ocenjenih s pretežno 3 kategorijo in dosegom delovne norme 102 % ter 5 % faktorja delovne dobe.

Kosmač Albina

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEEC avgust

Štev. poročila 8/88

RAZREDI V OOO din	PROIZVODNI SEKTOR										SKS	ERS	KS	TRS	SON	VOD. DO	D O TOSAMA
	PR	TO	TŠT	BE	VO	MI	SK	OK	PMS	VOD. PS							
380						1	5										6
380 - 410		2				21	6			1							30
410 - 440	2	9	2			33	15	3	8								73
440 - 470	2	11	6			47	38	19	17		6		2	1			149
470 - 500	3	10	8			19	17	20	19		2	1	7	1			107
500 - 530	3	9	10			11	5	6	12		4		11				71
530 - 560	2	6	10	2	2	4	3	1	8		2	3	13	5			61
560 - 590	8	1	8		3	2	1	1	4			1	8	5	1		43
590 - 620		1		4	3	2	1	1	3		2	1		8			26
620 - 650	1		1	5	2	1	1	1			1	1	2	3	1		20
650 - 680	2	1	1	3	4	1	2				2	4	9	8			37
680 - 710			3		3	3	1	1		1	4	2	1	4	1		24
710 - 740		2	3	8	1				1		1	1	3	11			31
740 - 770	1	1	2	2	1	3			2		2	2	7	4			27
770 - 800	1		1	1	2	1			1		1	2	6	9			25
800 - 830			1			1			1	2	3	2	7	2			19
830 - 860	1			1	1		1	1	1	2	3	3	3	2	1		17
860 - 890	1	2			1						1	1	1	2	1		10
890 - 920								1					1	3			5
920 - 950				1								1	2	1	2		7
950 - 980	1			1	2				1	1	1	3	3	1			14
980 -				1		1				4	4	4	6	12	1	1	34
SKUPAJ	28	55	56	29	26	151	97	55	79	10	38	29	92	82	8	1	836

POVPREČNI OD 573.178

NAJNIŽJI OD 364.780

NAJVIŠJI OD 1.670.080

Rezultat »ministrstva resnice« pa je nedvomno na dlani. Prišli smo na beraško palico in - na socialni kruh. To je dejstvo, ki ga ne more skriti ne država ne vojaška tajnost, še manj policijska prisila. Ven in ven se z nečim borimo, bijemo boj za in proti, tako da o delu razmišljati ni več časa niti prave namere. Dejstvo pa je, da če ne bo dopuščen socializem »po meri ljudi«, se tudi ne bomo imeli s čem boriti.

Demokracija ni fraza, njeno nujnost so spoznali zelo zgodaj na Madžarskem, ob spomenu na Dubčka zardevajo Čehi, Poljaki so spravljeviši s solidarnostjo. Da o Kitajski ne govorimo posebej. Mi pa smo planet kot da nas ne veže na to zemljo ničesar. Tudi močna odjuga v Moskvi nam ne pride do živga.

Toliko časa se bomo bodli med seboj, imeli opravka s samim seboj, da bomo dejansko lahek plen za računarje tako na Zahodu kot na Vzhodu. Balkanska zgodovina, kot da se ponavlja, žal.

Vedno sem delil ljudi na dobre in slabe in me ni zanimalo, kakšne so narodnosti, barve las ali kakšna pokrivala imajo (šajkača, fes ali bela kapica). Res pa je, da uporabljam merila, ki so mi z izkušnjami dana, privzgojena v tem kulturnem in ekonomskem prostoru. Verjamem tudi, da je Slovenija moteča za »resnico«, ko je ta skupnost pobeignila povprečju v civilizacijskem ekonomskem smislu in tudi v stopnji demokracije ni zastoj »okno socializma«. Toda okno je zato, da se gleda skozenj (noter in ven), ne pa, da se mu razbije

steklo. Za čistočo okna je odgovoren edino lastnik in nihče drug. Tudi na Kosovu. Tudi v Srbiji.

Na koncu še tole:

Učenec je spraševal Konfucija, kaj mora imeti, da lahko vlada?

- Imeti moraš zaupanje, kruh in orožje.
- Kaj, če nimam toliko, da bi imel za kruh in orožje, čemu se lahko odpovem?

- Imeti moraš zaupanje, odpovej se orožju, zadovoljen narod se ti ne bo uprl in se ga ne bodo upali napasti.

- Kaj pa, če tudi za kruh nimam?
- Ljudje so minljivi, razumeli bodo. Toda zaupanje, tega ne smeš izgubiti. Če tega nimaš, kljub kruhu in orožju nimaš komu vladatai.

Tudi med NOB smo Jugoslovani imeli pravzaprav samo zaupanje.

Tega pa tako in tako ni treba komentirati.

Milan Drčar

TOSAMA

Kadrovske vesti

● Rojstni dan v mesecu oktobru praznujejo

PROIZVODNI SEKTOR

Batič Ivanka, Breznik Mihaela, Budnar Danijel, Banko Vida, Kodba Fani, Kosar Štefan, Ravnikar Ivanka, Rems Ljudmila, Urankar Nataša, Urbanc Ida, Semprimožnik Dragica, Tepež Boris,

Lisjak Branka, Zupan Rafael,

Guberinič Darinka, Javornik Martina, Jenko Metka, Kreč Mihaela, Marič Cveta, Urankar Dragica, Volkar Marija, Žavbi Justina, Demšar Terezija,

Erbežnik Nada, Jeretina Betka, Kosec Marija, Kovač Urška, Mavsar Marija, Pervinšek Stanislav, Pučko Tatjana, Sedeljšak Marija, Svetlin Vinko, Urankar Ivanka, Zule Bojan, Jagodic Sabina, Cerar Jana, Černohorski Jela, Pivec Janez,

Kovačič Jožefa, Mlakar Marija, Hiti Milena, Peterka Anton, Planinc Marija, Praznik Terezija, Vodlan Sonja, Bašič Zdenka,

Berdajs Franc, Kosmač Pavle, Urankar Pavle,

Dolinšek Zdenka, Keržan Katarina, Kos Janez, Marolt Magda, Rojc Olga, Stele Frančiška, Vidovič Sonja, Zemljarič Terezija, Glob Marija;

Komercialni sektor

Dernulovec Urška, Kovič Ivan, Novak Miran, Prstec Stjepan, Pestotnik Anton, Pervinšek Marjan, Strehar Karol, Žargi Miloš, Zalokar Vinko;

Splošni kadrovski sektor

Korošec Nada, Kunstelj Darinka, Šobak Marinka, Berlec Vladka;

Tehnično razvojni sektor

Bergant Andrej, Dimitrovič Vanda, Kern Stane, Klopčič Stane, Kušar Franc, Presekar Marija, Novak Lidija, Cerar Franc, Gotar Marko, Prelesnik Apolonija;

Ekonomsko računski sektor

Dolgan Majda, Klopčič Stanka, Kubelj Andreja;

● Poročili so se:

Florjančič Sonja por. Močnik
Šlajmer Ani por. Preč

● Rodili so se:

Slovša Branki - hči

● Odšli iz delovne organizacije:

Savkovič Vojko - na lastno željo

Ob »moji« zadnji številki

9 let z glasilom TOSAMA

Narediti pester in zanimiv tovarniški časopis pomeni svojevrsten izziv. Pravzaprav šele sčasoma spoznaš, da zbiranje prispevkov ni vse. Pomembno je, kako prispevek oblikovati, da ne bo že na prvi pogled dolgočasen, kakšen naslov izbrati, da bo pritegnil bralca, tudi na slikovno gradivo moraš pomisliti, še preden je članek sploh napisan. Izkušeni poklicni novinarji marsikdaj omalovažujoče gledajo na tovarniška glasila, čeprav včasih le-ta nudijo več možnosti za razvijanje ustvarjalnosti kot pa »industrijsko« izdelani dnevniki.

Pri naši TOSAMI sem sodelovala devet let, od tega sedem let kot urednica. Ko danes predajam uredništvo, gledam na prehojeno pot. Naše glasilo ima bogato tradicijo, saj izhaja že 23 let. Prav gotovo gre zasluga prejšnjim urednikom in uredniškim odborom, da so glasilo dvignili na ustrežno raven in smotorej imeli dobro osnovo za uspešno delo vse do danes.

Pohvala bralcev, da je časopis zanimiv, je vredna največ. Glasilo sem z veseljem urejala, zato bi se rada zahvalila uredniškemu odboru za sodelovanje, saj nam je uspelo ustvariti enega najboljših glasil v občini, novi urednici pa naj zaželim uspešno delo in čimveč dobrih prispevkov.

Marjana

Tosamovske

K vodji izmene pride delavka in prosi za dan dopusta. »Veste, moja koza je zbolela. Tako čudno gleda in prežvekuje, da jo bom kar k veterinarju peljala.«

Po dveh dneh ista delavka zopet prosi za dopust. »Veste, ni nič bolje, najbrž bom morala po injekcijo.« Vodja izmene, ki je že pozabil na njene težave, vpraša: »Ja, zakaj pa jemlješ dopust, zakaj pa ne bolniške?« Delavka se začudi in reče: »Ja, a se za kozo tudi dobi bolniška?«

Tosamovki se v soboto popoldne srečata sredi Kamnika.

»Živjo! Kaj pa ti tukaj?«

»Oh, malo sem šla Marijo pogledat.«

»A sodelavko?«

»Kaki sodelavko. Marijo iz Stranj.«

Zahvale

Sindikalni organizaciji TOSAMA se iskreno zahvaljujem za obisk in denarno pomoč ob času mojega zdravljenja.

Rozka Bernot

Vsem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka proizvodnje medicinskih sredstev se ob odhodu v pokoj zahvaljujem za poklonjeno darilo ter vodstvu delovne organizacije za knjižno darilo.

Celotnemu kolektivu pa želim še mnogo delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Rozka Bernot

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam ter vodstvu DO za prejeta darila in lepe želje. Vsem Tosamovcem želimo veliko delovnih in osebnih uspehov.

Albert Capuder

OBVESTILO

Upokojenke in upokojenci, če si želite fotografijo s srečanja, pa je niste prejeli, se oglašite pri Vladki!

PRODAM

- Prodaj izpušni lonc za R-4 TL - interna: 220.

Nagrade

Kar dobro se poznamo

Na našo nagradno igro je prispelo neverjetno veliko rešitev - večinoma popolnoma pravih. Med sabo se torej kar dobro poznamo. Med reševalci pa smo izžrebali:

1. nagrada: LISJAK BRANKA, pripravjalnica
2. nagrada: PAVLIČ DRAGICA, otroška konfekcija
3. nagrada: MESTEK SILVA, tkalnica širokih tkanin

Čestitamo!

Rešitev: Marjana Lubinič, Nada Pišek, Milan Drčar, Zdravko Štrukelj, Jože Keršič, Dano Juteršek, Franc Kerč, Vojko Gorenc, Franci Kosirnik, Lojzka Rožič.

Uredniški odbor Tosame:

Berlec Vladka, Kokalj Zdenka,
Šarc Irena, Podpeskar Jože, dipl. ing.,
Vidregar Jana, Avbelj Danica - OZSS,
Drčar Milan - OZSK, Svetlin Darko - OZSMS,
Korošec Nada - blagajnik,
Marjana Lubinič, dipl. iur. - glavni urednik.

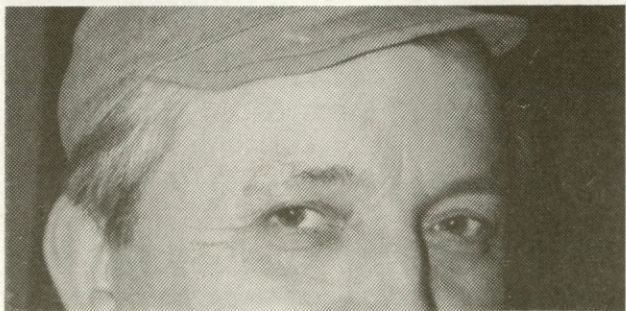
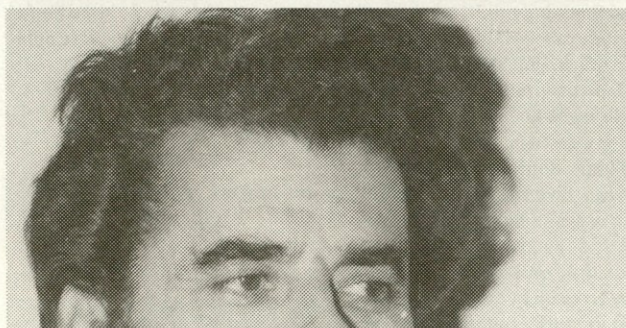
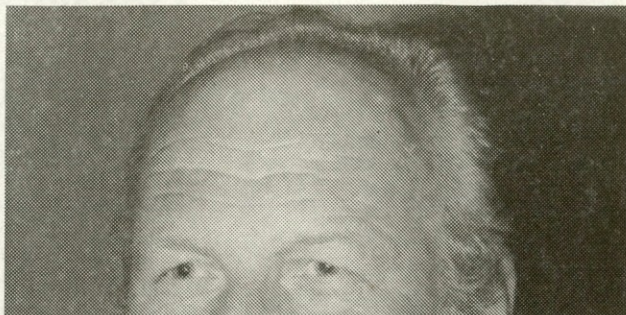
Glasilo TOSAMA izdajajo delavci delovne organizacije TOSAMA, Vir, Šaranovičeva 35.

Izhaja enkrat mesečno v 1500 izvodih.

Tisk: TCP »Djuro Salaj«,
TOZD Papirkonfekcija Krško.

Ko oči spregovorijo ...

Če uganete, kateri sodelavci in sodelavke vas gledajo z zadnje strani pošljite svoje odgovore do 25. 10. 1988. Veliko sreče pri žrebu.

1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. ....
6. .... 7. .... 8. .... 9. .... 10. ....